

1. let vzduchom;

Napr.: Strigôň prenasleduje hrdinu na čarodejnom tátoši.

2. výzva na vydanie vinníka;

3. prenasledovanie s premenou na zvieratá;

Napr.: Striga sa premení na orla, vlka a medveďa.

4. prenasledovanie s premenou na lákadla (pasce);

Napr.: Prenasledovaný hrdina má smäd a prichádza k studničke, ale nesmie sa napiť, lebo to je premenená striga.

5. pokus zhltnúť hrdinu/ hrdinku;

6. pokus zabiť hrdinu/ hrdinku;

7. pokus prehrýzť strom, ktorý je útočišťom.

Pre poviedky z TAT potrebujeme v kategórii prenasledovanie ešte ďalší kód:

8. vyslanie vojska alebo polície.

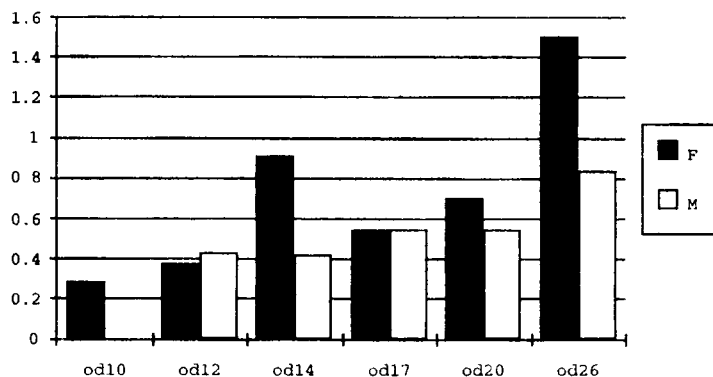
Ďalej sa pri funkciách zaznamenáva, keď je niektorá rola nesprávne obsadená (napr. hľadaná osoba nie je budúci partner, ale vlastný mladší brat), alebo keď si hrdina vezme matku so sebou na dobrodružstvá, ktoré klasický rozprávkový hrdina zvládne sám. Práve tak sa vyskytujú hrdinky, ktoré so sebou berú otca alebo kamaráta.

Pri niektorých kódoch treba ešte ďalší znak na označenie neúspechu (napr. nezvládnutie skúšky) alebo následky určitej funkcie, ktoré sú v rozprávkach nezvyčajné.

Napr.: Hrdina vyhrá súboj, ale potom podľahne zraneniu; hrdinka sa dostane na určené miesto, ale pretože sa jej tam páči, nevráti sa späť.

4. Výsledky

Z 1270 poviedok z nášho archívu som doteraz prefiltrovala 889 a našla som 71 zodpovedajúcich uvedeným kritériám. To znamená, že na testovanú osobu pripadne 0,56 rozprávkových poviedok. V rozličných vekových skupinách som našla takúto priemernú produkciu rozprávkových poviedok na osobu:

Rozprávkové mikropoviedky sa vyskytujú so stúpajúcim vekom pokusných osôb čím ďalej, tým častejšie.

Z nájdených rozprávkových poviedok som doteraz kódovala 34. Z nich polovica pochádza od osôb vo veku 11 až 18 rokov a polovica od 20- až 28-ročných. Pri použití jednotlivých funkcií sa medzi týmito vekovými skupinami našli nasledujúce rozdiely ako tendencie (neuvádzam kategórie, v ktorých si boli obidve vekové skupiny podobné alebo ktoré sa vyskytujú tak zriedkavo, že ich zatiaľ nemôžem s dobrým svedomím porovnávať):

Najčastejšie kódy:

vek	11 - 18	20 - 28
sprostredkovanie, zjednocujúci moment (medzi nedostatkom a reakciou hrdinu/ hrdinky)	sľub odmeny, hrozba trestu	informácia o nešťastí
boj, ťažká úloha	odvaha, dobrý nápad	boj
vítazstvo, riešenie problému	úspech dosiahnutý odvahou alebo dobrým nápadom	úspech dosiahnutý trpezlivosťou a vytrvalosťou
likvidácia škody alebo nedostatku	neuvádza sa výslovne, logický následok víťazstva/ riešenia	nájdenie hľadaného

Rozdiely medzi vekovými skupinami v použití rozličných kódov jednotlivých funkcií sa sčasti dajú odôvodniť vekom. Pri funkcii sprostredkovania úlohy vyplývajú z rozličného stupňa autonómie a zodpovednosti za seba hrdinu, resp. hrdinky.

Vynechané funkcie:

V poviedkach staršej vekovej skupiny sa ani raz nevyskytuje funkcia „reakcia hrdinu/ hrdinky na skúšku darcu“.

Napr.: Hrdinka stretne starenku a pekne ju pozdraví, za to dostane dobrú radu, bez ktorej by sa nedostala k cieľu; hrdina stretne tri divoké zvery, ktoré sa hádajú o korisť — za spravodlivé rozdelenie sa mu odvdáčia čarodejnou pomocou v núdzi.